

ОНЛАЙН ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ РЕСУРС ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Різке збільшення інформації в XXI ст. спричинило поширення тенденції до універсалізації інтелектуального життя, що вплинуло на появу поняття «цивілізаційної ідентичності», під яким розуміється приналежність до особливого типу культури, своєрідність думки, парадигми свідомості й стереотипу життя. Нова цифрова ера викликала зростання процесів глобалізації, розширенням функцій цифрових технологій, в мережі Інтернет виникли вільні енциклопедичні проекти. Для створення таких нових проектів потрібно враховувати історичний досвід зробки універсальних та тематичних енциклопедій. Нові електронні енциклопедичні системи мають низку характеристик, а саме: підготовка статей за єдиною схемою, написання незаангажованих матеріалів, застосування посилань на онлайн ресурси, постійне редагування текстів. Це змушує вчених відкоригувати підходи до створення енциклопедичних видань застосовуючи цифрові технології [3].

Погоджуємо із зазначеним у роботі [1], що енциклопедичні видання виконують не лише інформаційно-комунікативну функцію. Енциклопедії, які висвітлюють національні здобутки та досягнення, виконують важливу пропагандистську функцію, адже планомірне розповсюдження енциклопедичних знань у суспільстві сприяє формуванню національних цінностей та норм, що безпосередньо впливає на соціальну гармонію. Також, окрім поширення знань, енциклопедії є носієм інформації, що може протидіяти зовнішньому інформаційному впливу.

Наразі, сайти онлайн енциклопедій передбачають наявність гіпертексту, актуальної щоденної інформації-календаря про відомих осіб, стрічки енциклопедичних новин, інтеграції із соціальними мережами та можливості лишати коментарі в обговореннях статей, біографічних документів, мультимедійних блоків (3-d тури аудіо книги), фотогалерей та фотодокументів, ілюстрацій з видань, відеоматеріалів та ін. [2].

У дослідженні [3] зазначено, що основною перевагою онлайн енциклопедій, є те, що матеріали доступні всім користувачам мережі Інтернет. Такий тип енциклопедичних проектів є мобільним ресурсом, в яких можна легко здійснювати пошук та систематизувати відомості; містять значну кількість персональних та колективних фотографій та зображень. Онлайн енциклопедії можливо постійно доповнювати, передбачається інтерактивний зв'язок із читачами, які можуть додавати власні коментарі. У зв'язку з широкими можливостями, які має електронна версія видання, у світ вийшла перша українська онлайн енциклопедія – «Енциклопедія Сучасної України» [3].

У посібнику [3] вказано, що на сайті онлайн «Енциклопедія Сучасної України» представлені статті з відповідного паперового видання, яке було створене фахівцями Інституту енциклопедичних досліджень НАН України. Цей цифровий ресурс покликаний презентувати різноманітні галузі знань та сфери суспільного життя України, а саме: історія, наука, культура, мистецтво, музика, література, спорт, географічне положення, адміністративний устрій, політична система, природні багатства, економіка, промисловість та ін. До авторства та для підготовки статей до даної енциклопедії залучаються відомі вчені, які є визнаними авторитетами у своїх галузях, зокрема – це провідні фахівці Національної академії наук України, науковці з галузевих академій, вчені з вищої школи, краєзнавці, мистецтвознавці та ін. Погоджуємося із тим, що «онлайн «Енциклопедія Сучасної України» вже стала культурним надбанням українського народу».

Список використаних джерел

1. Железняк М. Українська електронна енциклопедистика: тенденції розвитку та місце в інформаційному просторі держави. Енциклопедичний вісник України. 2017. Вип. 8–9. С. 7–21. <https://doi.org/10.37068/evu.8-9.1>.
2. Лупаренко Л. Еволюція відкритих електронних науково-освітніх систем і їх використання у вітчизняному освітньому просторі. Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: педагогічні науки. 2021. 25(2), 236-272. <https://doi.org/10.32453/pedzbirnyk.v25i2.775>.
3. Методичні засади створення паперових і електронних енциклопедичних видань: посібник / НАН України; Інститут енциклопедичних досліджень. – К., 2015. – 252 с. – ISBN 978-966-02-7821-9.